

На основу члана 100. Статута Универзитета у Бањој Луци, Правилника о публикавању научних публикација Министарства науке и технологије РС („Службени гласник Републике Српске“ број: 77/10), члана 31. Правилника о издавачкој дјелатности Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Филолошког факултета на 64. сједници одржаној дана 12.02.2015. године, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ИЗДАВАЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ**

Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о издавачкој дјелатности *Филолошког факултета* (у даљем тексту: Правилник) уређују се општи услови и начин објављивања публикација у оквиру издавачке дјелатности Филолошког факултета, те стандарди квалитета које треба да испуне током употребе у образовно-научном и образовно-стручном раду на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Овим Правилником утврђују се стандарди везани за обезбјеђење и провјеру квалитета публикација које издаје Факултет.

Члан 3.

Факултет обавља издавачку дјелатност у складу са Законом о издавачкој дјелатности, Правилником о публикавању научних публикација Министарства науке и технологије, Статутом, Правилником о издавачкој дјелатности Универзитета у Бањој Луци и овим Правилником.

Члан 4.

Издавачка дјелатност Факултета обухвата издавање свих штампаних, аудиовизуелних, дигиталних и електронских публикација: књига, превода књига, уџбеника, монографија, зборника радова, извјештаја са конференција, конгреса и симпозијума који су одржани у организацији Факултета или је Факултет био суорганизатор, часописа, сепарата, каталога, проспеката, плаката, летака, разгледница, календара, микрофилмова, видео и тонских записа, као и издања на електронским медијима: СБ, виртуелне публикације на интернету, дјела која се објављују на веб-страницама.

Члан 5.

Факултет објављује књиге и друге публикације лица која су стално запослена на Факултету, у свим звањима, и гостујућих наставника и сарадника.

Факултет може објављивати књиге и друге публикације и трећих лица, уколико испуњавају све услове из овог Правилника.

Факултет ће финансирати издавање само публикације које су у вези са његовом дјелатношћу, основним циљевима и задацима.

Наставна литература на Факултету

Члан 6.

У образовно-стручном, образовно-научном раду на Факултету користи се обавезна и додатна литература.

Основни уџбеник у смислу овога Правилника, јесте основно наставно средство, односно свака рецензирана публикација у којој се систематски излаже наставно градиво, дефинисано наставним програмом предмета који је утврђен наставним планом Факултета. Основни уџбеник, по правилу, обухвата најмање 80% садржаја наставног предмета.

Сагласност за издавање основног уџбеника даје Сенат Универзитета у Бањој Луци, а на приједлог Наставно-научног вијећа Факултета.

Члан 7.

Факултет може публиковати и додатну литературу као што су: помоћни уџбеник, скрипта, приручник, практикум, збирка задатака, хрестоматија, графичка мапа, ауторизовано предавање, те осталу наставну грађу која систематски излаже наставно градиво, одређено наставним планом и програмом, а која се састоји од нетипичне грађе, као што је, на примјер, звучна грађа, дигитална књига, мултимедијске наставне јединице и томе слично.

Сагласност за издавање помоћног уџбеника, приручника, практикума и збирке задатака даје Сенат Универзитета, а на приједлог Наставно-научног вијећа факултета.

Сагласност за издавање остале додатне литературе даје Наставно-научно вијеће факултета.

Члан 8.

Све публикације које су добиле сагласност за издавање од Сената Универзитета или Наставно-научног вијећа Факултета, носе заштитни знак и натпис: Универзитет у Бањој Луци Филолошки факултет.

Стандарди квалитета наставне литературе на Факултету.

Члан 9.

Минимум стандарда квалитета утврђује се у погледу сљедећих елемената:

1. садржаја,
2. структуре,
3. стила,

4. обима,
5. рецензије.

Члан 10.

Садржај основног уџбеника мора одговарати циљевима реализације студијских програма и програма предмета за чије се савладавање користи. Основни уџбеник, по правилу, треба да излаже основе, закључак на једном од страних језика, регистар имена, али и да прати савремена достигнућа из одговарајућег предмета.

Члан 11.

Структура основног уџбеника мора бити тако успостављена да дијелови поглавља или друге цјелине буду заокружени и повезани логичким редослиједом. Предметни уџбеник, поред главног текста, мора да садржи и предговор (у коме, поред осталог, треба навести циљеве, структуру и план излагања градива), позиве на коришћену литературу и библиографију.

Члан 12.

Стил основног уџбеника треба да буде такав да је материја изложена јасно и разумљиво. Предметни уџбеник треба бити написан без дисквалификација одређених друштвених група, раса, полова или нација.

Члан 13.

Обим предметног уџбеника треба да буде у складу са оптерећењем студента на предмету за који је писан уџбеник, према броју ЕСТС.

Научне публикације на Факултету су:

Члан 14.

Под научном публикацијом се, у смислу овог правилника, подразумева:

- научна књига која може бити: научна монографија, научна књига у ужем смислу и популарна научна књига;
 - научни часопис који може бити разврстан као: водећи научни часопис међународног значаја, научни часопис међународног значаја, водећи научни часопис националног значаја и научни часопис националног значаја;
 - зборник који може бити разврстан као: зборник радова са научног скупа, тематски зборник и зборник радова научне организације;
 - научно-лексикографска и енциклопедијска публикација;
 - научна картографска публикација и
 - остале научне публикације гдје се убрајају: превод научне публикације, библиографска публикација и критичко издање научне грађе.
- Категоризација, појмови, као и начин и процедуре издавања научних публикација су детаљније дефинисани одговарајућим подзаконским актом надлежног министарства којим се уређује публикавање научних публикација.

Поступци за праћење квалитета публикација

Члан 15.

Издавање наставне литературе на Факултету (основни и помоћни уџбеник, приручник, практикум и збирка задатака) подлијеже контроли:

- Рецензената,
- Наставно-научног вијећа факултета, и
- Сената Универзитета.

Издавање додатне (допунске) наставне литературе на Факултету (скрипта, хрестоматија, графичких мапа, ауторизовано предавање, као и остала наставна грађа која систематски излаже наставно градиво, одређено наставним планом и програмом) подлијеже контроли:

- Рецензената или комисије за издавачку дјелатност Факултета (у даљем тексту: редакција),и
- Наставно-научно вијеће факултета.

Издавање научних публикација подлијеже контроли:

- Рецензената или редакције,
- Главног и одговорног уредника, односно редакционог (уређивачког) одбора, и
- Наставно-научно вијеће факултета.

Члан 16.

Све књиге и друге публикације из Плана издавачке дјелатности Факултета се рецензирају.

Рецензија је један од најважнијих елемената система контроле квалитета издавачке дјелатности, а представља анализу, оцјену, класификацију и непристрастан критички приказ одређеног рукописа.

Рецензент је обавезан да у рецензији јасно каже да рукопис препоручује за штампу.

Елементи рецензије за наставну литературу су приказани у Прилогу 1 који је саставни дио Правилника о издавачкој дјелатности Универзитета.

Елементи рецензије за научне публикације налазе се у прилогу број 1. који је саставни дио овог Правилника и треба да садрже:

1. Податке о рецензенту:

- име и презиме, ЈМБГ, академски наслов, научно, истраживачко или стручно звање,
- матична установа,
- адреса и
- подручје дјеловања, поље, ужа научна или стручна дјелатност.

2. Податке о рецензираном дјелу:

- аутор(и),
- наслов публикације,

- врста публикације (учбеник, приручник, монографија, збирка расправа и др.),
- -обим публикације (број поглавља, страница, слика, дијаграма и др.),
- -број референци цитиране и коришћене литературе.

3. Коментар рецензента:

- важност теме која се обрађује у публикацији,
- да ли је садржај рукописа, у језичком и концептуалном смислу, изнесен на прегледан и јасан начин,
- да ли постоје именични, предметни и/или географски регистри појмова,
- да ли се аутор служио одговарајућом литературом и цитирао је на прописан начин,
- изворност дјела с процјеном доприноса развоју науке (у случају научних издања),
- поређење са другим публикацијама на исту или сродну тему (компаративна процјена квалитета).

4. Коначни закључак рецензента:

- приједлог за евентуалне исправке и промјене у рукопису (даје се одвојено),
- завршна оцјена с препоруком за објављивање или необјављивање рукописа.

5. Датум писања рецензије и потпис рецензента.

Рецензенти су обавезни да доставе рецензију у року од 60 дана од дана предаје рукописа на оцјену.

За сваку публикацију која подлијеже рецензији, потребна су најмање два рецензента, односно најмање двије позитивне рецензије.

Рецензенти се бирају из реда истакнутих, афирмисаних и угледних научних или научно-наставних радника, из одговарајуће научне, односно умјетничке области.

Рецензенте за наставну литературу именује Наставно-научно вијеће факултета, на приједлог катедре или студијског програма коме припада предмет.

Најмање један рецензент је запослен изван Универзитета.

Члан 17.

Рецензија се подноси Наставно-научном вијећу факултета у три примјерка.

Уколико постоји захтјев за корекцијама рукописа, рецензент јасно мора нагласити да ли су тражене промјене услов за објављивање рукописа, или само упознавање аутора да би било добро да се рад у појединим дијеловима побољша. Уколико су услов, аутор је дужан унијети тражене исправке или дати релевантно образложење зашто не жели поступити по препорукама рецензента.

Уколико је једна рецензија негативна, на захтјев аутора Наставно-научно вијеће факултета има право именовати трећег рецензента. У случају да је и ова рецензија негативна, публикација се не може штампати.

Члан 18.

Када Наставно-научно вијеће факултета, усвоји приједлог рецензента/рецензента да аутор изврши измјене и/или допуне рукописа, аутор је дужан да поступи по налогу и сарађује са рецензентом у смислу отклањања пропуста изнесених у примједби на његов рукопис.

Аутор је дужан да примјерак коригованог рукописа достави рецензентима.

Рецензенти су обавезни да извршене корекције (измјене и/или допуне) рукописа констатују записнички и дају допуну рецензије са коначном оцјеном рукописа.

Члан 19.

За издавање новог, измијењеног или допуњеног издања већ публикованог дјела, потребно је доставити нове двије позитивне рецензије, у којима рецензенти треба да наведу све измјене и допуне у односу на претходно издање, те утврде актуелност новог издања.

Ако је прошло пет и више година, за поновно штампање неизмијењеног новог издања потребне су двије рецензије у којима ће рецензенти образложити значај публикације и препоручити њено поновно објављивање.

Члан 20.

Свакој публикацији се додјељује ISBN број из одобрених бројева за Факултет. ISBN се додјељује у складу са правилима која регулишу ту материју. ISBN се наводи на мјестима и у броју како то захтјевају правила из те области. Бригу о обавезама и прописима из претходних ставова води Редакција.

Члан 21.

Редакција приређује рукопис за штампу (добивање ISBN броја и CIP картице, прелом, обликовање корица и насловне странице, израду импресума, калкулација трошкова и др.), помаже код дистрибуције издања.

Члан 22.

На поступак издавања наставне литературе и додатне наставне литературе (помоћног уџбеника, приручника, практикума, збирке задатака) примјењују се одредбе Правилника о издавачкој дјелатности Универзитета.

Члан 23.

Комисија за издавачку дјелатност Факултета (у даљем тексту: редакција) је стручно тијело Факултета, коју чине продекан за научноистраживачки рад, 6 чланова редакције и то са сваког студијског програма по један представник.

За чланове редакције могу бити бирани наставници и сарадници који имају склоности и/или показане резултате у тој области, а њени чланови могу бити и гостујући професори и други спољни сарадници.

Редакцијом руководи продекан за научноистраживачки рад. Редакцију именује Наставно-научно вијеће на период од 4 године

Главни и одговорни уредник мора бити лице у сталном радном односу на Факултету.

За свој рад Редакција одговара Наставно-научном вијећу Факултета. Редакција из својих редова именује секретара редакције.

Члан 24.

Часописи, едиције и сталне публикације које издаје Факултет имају своје посебне редакције и уреднике.

Редакције и уредници појединачних едиција, часописа и сталних публикација које издаје Факултет одређују се на основу одлуке Наставно-научног вијећа.

Члан 25.

Редакција Факултета има сљедећа права и обавезе:

- Најкасније до 31. марта текуће године упућује обавјештење (позив) свим запосленим на Факултету и другим заинтересованим лицима (претпостављеним ауторима) да дају приједлоге за план издавачке дјелатности Факултета за наредну календарску годину,
- разматра приспјеле приједлоге за издавање, усклађује их са политиком издавачке дјелатности, могућностима и интересима Факултета и, у форми приједлога Плана издавачке дјелатности за наредну годину, доставља га декану.
- Предлаже декану суфинансирање или финансирање одређене публикације.

Приједлози из члана 25. став 1. тачка 1. морају да садрже сљедеће:

- основне податке о подносиоцу пријаве (име и презиме, звање),
- податке о публикацији (наслов, тип публикације, оквирни број страна, циљеви и методологија истраживања, радни нацрт садржаја, циљна група којој је намијењена публикација и у којој мјери постоји потреба за њом, економска оправданост издања),
- додатак (биографија и библиографија аутора, додатне напомене),
- датум подношења приједлога и својеручни потпис подносиоца.

Разматра приспјеле приједлоге за издавање, усклађује их са политиком издавачке дјелатности, могућностима и интересима Факултета и, у форми приједлога Плана издавачке дјелатности за наредну годину, доставља га Наставно-научном вијећу.

Члан 26.

Финансирање издавачке дјелатности Факултета

Издавачка дјелатност Факултета финансира се на три начина:

- финансијским средствима Факултета која су посебно намијењена за издавачку дјелатност, у складу са годишњим планом издавачке дјелатности Факултета,
- средствима самих аутора рукописа, и
- средствима из других извора.

Без обзира на који је начин финансирано њено издавање, свака публикација која је публикована у оквиру издавачке дјелатности Факултета, пролази исту процедуру и контролу квалитета у смислу овог Правилника.

Члан 27.

Аутор публикације коју објављује Филолошки факултет дужан се пријавити на Конкурс Министарства науке и технологије Републике Српске за суфинансирање трошкова штампе.

Члан 28.

Факултет ће обезбиједити издавање публикација за напредовање у звања својих наставника и сарадника и то:

- за доцента 1 публикацију,
- за ванредног професора 2 публикације, и
- за редовног професора 1 публикацију.

Члан 29.

Факултет ће вршити дистрибуцију својих публикација и то:

- 11 примјерака за Народну и универзитетску библиотеку РС,
- 1 примјерак за Филолошки факултет у Београду,
- 1 примјерак за Филозофски факултет у Новом Саду,
- 1 примјерак за Филофски факултет у Нишу,
- 1 примјерак за Филолошко-уметнички факултет Крагујевац,
- 1 примјерак за Филозофски факултет Источно Сарајево,
- 1 примјерак за Филозофски факултет Косовска Митровица,
- 1 примјерак за Филозофски факултет Никшић и
- 5 примјерака за Библиотеку Филолошког факултета Бања Лука.

Члан 30.

Публикација ће се промовисати на Филолошком факултету у Бањој Луци. Филолошки факултет ће упутити понуде за откуп издања књижари *Култура* у Бањој Луци и књижари *Плато* у Београду.

Члан 31.

Сходно потребама Факултета, декан факултета доноси одлуку о финансирању или суфинансирању издавања одређеног рукописа. Одлука се доноси на приједлог редакције или аутора рукописа.

Без обзира на начин финансирања и врсту публикације аутору објављене публикације Факултет ће, по обезбјеђењу финансијских средстава, исплатити ауторски хонорар у висини од једне и по плате, а аутор ће Факултету доставити 25 примјерака од укупног тиража.

Исплатом ауторских хонорара сва ауторска права припадају издавачу.

Средства од продаје публикација припадају издавачу и употребљавају се за развој издавачке дјелатности факултета.

Ауторска права и приходи од продаје публикација ће бити дефинисани посебним уговором између Факултета и аутора.

У уговору се регулише висина накнаде која се аутору исплаћује, а у складу са расположивим средствима, број примјерака који ће се штампати, рок на који аутор уступа свој рад Факултету, санкције за непридржавање уговора и др.

Члан 32.

Ауторски и други хонорари

Ауторски и други хонорари за издавачку дјелатност изражавају се у бруто износу на основу посебне одлуке коју доноси декан.

Ауторски хонорар се исплаћује:

- ауторима објављених рукописа,
- приређивачима објављених књига и других публикација,
- рецензентима,
- лекторима,
- коректорима,
- преводиоцима,
- ликовним и техничким уредницима.

Све финансијске послове у вези са издавачком дјелатности Факултета обавља за то надлежна служба, односно извршиоци.

Члан 33.

Начин дистрибуције, продаја, заштита ауторских права ће бити урађена у складу са Законом о ауторским и сродним правима (Службени гласник Босне и Херцеговине, 63/10).

Члан 34.

Наставно-научно вијеће Факултета на приједлог Редакције усваја план издавачке дјелатности. План издавачке дјелатности за наредну годину усваја се најкасније до 15. септембра текуће године и садржи план издавања наставних и научних публикација и часописа.

План издавачке дјелатности за наредну годину доставља се Сенату Универзитета у Бањој Луци најкасније до 1. октобра текуће године.
Редакција припрема приједлог за Наставно-научно вијеће уз претходно мишљење продекана за научноистраживачки рад Факултета.
Одлуку о усвајању предложеног годишњег плана издавачке дјелатности Наставно-научно вијеће Факултета доставља служби за финансије.

Члан 35.

Годишњи план издавачке дјелатности Факултета садржи сљедеће елементе:

- Прегледе издавања наставних публикација који укључује: наслов наставне публикације; име и презиме аутора; приближан обим рукописа (компјутерског исписа формат А4, величина 12, нормалног прореда), планирани тираж,
- План издавања научних публикација (монографија, зборника радова, службених публикација и слично) који укључује: наслов издања, приближан обим рукописа у картицама компјутерског исписа (формат А4, величина 12, нормалног прореда), планирани тираж,
- План издавања часописа који укључује: наслов часописа, име одговорног уредника, учесталост излажења (периодичност, обим и тираж).
- Редакција ће пратити реализацију годишњег плана издавачке дјелатности Факултета и о томе информисати декана.

Члан 36.

Све оно што није регулисано овим Правилником регулисано је Правилником о издавачкој дјелатности Универзитета у Бањој Луци.

Завршне одредбе

Члан 37.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а објавиће се на веб – сајту Факултета.

Број: 09/3.089-4/15
Дана: 12.02.2015. године

**ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО НАУЧНОГ ВИЈЕЋА**

Проф. др Младенко Сацак

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

РЕЦЕНЗИЈА ИЗДАЊА

I. Подаци о рецензенту

Име и презиме, академски наслов, научно, истраживачко или стручно звање	
Матична установа	
Адреса	
Подручје дјеловања, поље, ужа научна или стручна дјелатност	

II. Подаци о рецензираном дјелу

Име и презиме аутора	
Наслов публикације	
Врста публикације (уџбеник, приручник, монографија, збирка расправа и сл.)	

Обим публикације (број поглавља, страница, слика, дијаграма и др.)	
Број референци цитиране и коришћене литературе	
III. Коментар рецензента	
<i>Важност теме која се обрађује у публикацији.</i>	
<i>Да ли је садржај рукописа, у језичком и концептуалном смислу, изнесен на прегледан и јасан начин?</i>	
<i>Да ли постоје именичним предметни и/или географски регистри појмова?</i>	
<i>Да ли се аутор служио одговарајућом литературом и цитирао је на прописан начин?</i>	

<i>Изворност дјела са процјеном доприноса развоју науке (у случају научних издања).</i>	
<i>Поређење са другим публикацијама на исту или сродну тему (компаративна процјена квалитета).</i>	
IV. Коначни закључак рецензента	
<i>Приједлог за евентуалне исправке и промјене у рукопису (даје се одвојено) – Прилог бр. 1.</i>	
<i>Завршна оцјена с препоруком за објављивање или необјављивање рукописа.</i>	
Датум	Потпис рецензента